

ab initio sine curatore vivere elegerunt, atque ita illorum in ista administrationem non libram recipiant sed restitutionem in integrum obnoxiam.

7 Lex nona antiqua declaratoria in his tantum casibus valet, in quibus interpretata legi locus est.

8 Casus in lege nona, etiam si correctoria sit, omnis, remanet sub regula, ac dispositione legis antiquae, per quam illa limitari, ac declarari debet.

9 Legislator non est censendus unico verbo totam iuris communis observationem subvertere velle.

10 Statuta, etiam a iure communi deviantia, dum aliquid ultra id operari possunt, ita semper accipienda, & interpretanda sunt, ut quam minimum ab eo discrepent, maxime ad vitandam absurdum, aut nequis indebitè damnata patiantur.

11 Statutum, quod contractus minorum 25. annis, & maiorum 24. mercaturam exercentium valeant, ac si etatis perfecta 25. annorum essent, non excludit in integrum restitutionem, nec decreti interpositionem in alienatione rei immobilis.

12 Restitutionis in integrum beneficium in dubio non censetur sublatum per statutum, simpliciter disponens, imò & contra dispositum iuris remedia subueniens.

13 Appellatio, & si à statuto sublata sit, in integrum restitutio non censetur exclusa.

14 Pactum, vel statutum, quo simpliciter exceptiones, aut iuris remedia excluduntur, restitutionis in integrum, beneficium exclusisse non censetur.

15 Pragmatica, de minoribus coniugatis loquentis, finis nullus fuit alius, quam eos pro amio, ac satore allicere ad matrimonium contrahendum.

16 Finis hic, quod ad bonorum administrationem attingit, non in alio consistere potest, quam eximendo minores coniugatos à curatorum in quo eosque reducendo ad pristinum statum, quo erant antequam curatorem acciperent, & eius rei effectus ac n. 20.

17 Minoribus maxime coniugatis quotidiana alimenta sibi, & familia necessaria à curatoribus exigere, nimis molestum est, ad quod vitandum nonnulli DD. illis consulere, quod venia etatis imperatione sibi prospicerent.

18 Administratio libera, & absoluta, omnique spe restitutionis destituta si per Regiam pragmaticam minori concederetur, potius esset illis adiosa, ac damnosa, & quare?

19 Favere aliquorum introductum, in eorum damnum retorqueri non debet.

20 Minor, iuxta Regiam pragmaticam tenorem bona sua, uxoris recipiens, legitimam personam non habet per se in iudicio standi, sed omnino ad id eget curatore in litem, & quare?

21 Equiparatorum idem per omnia iudicium est.

22 Minor, ab initio curatorem non accipiens ex facultate à iure sibi concessa, saltem illum accipere ad litem cogitur, & quare?

23 Contractus, à minore curatorem habente absque eius interuentu gesti, ipso iure nulli sunt, si verò initi sint à minore, per se absque curatore viuentis ipso iure valent, & restitutionem in integrum opus ad illos rescindendos.

24 Iudicia, sine agitata sint cum minore curatorem habente absque eius interuentu, siue cum carente illo absque curatore in litem, in ipsorum praiudicium ipso iure non tenent.

25 Gl. verbo nullum, vers. Quid autem in adulto, in l. penult. C. si aduersus rem iudicantem, taxatur.

¶ Lex acta 45. §. contra indefensos, ff. de re iud. iuncta gl. sibi contraria verbo non habentes, expenditur. ibid.

26 Pupillus non proprius curatorem habet, sed aditorem, qui tutoris a seclum supplet, qui tamen plerumque curator nuncupatur, & actor.

¶ Lex si Praes. 6. C. quomodo, & quando, iudex, & eius ratio expenditur. ibidem.

¶ Lex 11. vers. E se per auentura acaccisse, tit. 2. part. 3. similiter expenditur. ibid.

27 Iura omnia, quae iudicium cum minore agitam in eius praiudicium non tenere disponunt, in eo tantum vim statum, quod minor sit is, aduersus quem iudicium emanauit, non in eo, an curatorem habuerit, nec ne?

¶ Lex ubi aliquid non exprimit, nec voluisse censetur. ibidem.

28 Minor etiam etatis veniam non habens, in spiritalibus, & beneficalibus, legitime in iudicio comparere potest.

29 Minores ex vi Regiae pragmaticae bonorum suorum administrationem recipientes, quia ratione illam non plenam, sed restitutioni obnoxiam recipiunt, eadem nec legitimam censentur, ut per se in iudicio comparere valeant, nec proinde impediuntur de iudicio aduersus ipsos lati nullitate dicere.

30 Minorum privilegium, quod tenentia, & alia acta iudicialia, aduersus ipsos, per se in iudicio comparere emanata, ipso iure nulla sunt, notabile ac maximum est, quod proinde per Regiam pragmaticam sublatum censeri non debet.

31 Minor 25. annis, iuxta pragmaticam formam matrimonium contrahens, bona sua immobilia absque iudicis decreto alienare nequit, & quare? cum n. u. seqq.

32 Minor 25. ann. qui ab initio absque curatore vivere elegerit iuxta facultatem sibi iure communi concessam, non potest immobilia bona absque iudicis decreto alienare.

¶ Rubrica ff. de rebus eorum, & rubr. C. de praed. & alijs reb. min. differentia notatur. ibid.

33 Minor, qui etatis veniam à Principe impetravit, bona sua immobilia absque iudicis decreto alienare non valet.

34 In iudicio tamen legitime comparere potest.

35 Legis ait Praetor 7. §. quid sit autem. vers. Est enim absurdum, ff. de iure deliber. difficultas expenditur.

36 Lexilla loquitur de alienatione bonorum, ad pupillos ex hereditate ipso delata spectantium, quam Praetor eorum tutoribus absque causa cognitione interdixit intra deliberandi tempus, pupillorum nomine postulatam, & obtentam.

37 Tutoribus, & curatoribus generaliter est interdicta absque causa cognitione, & iudicis decreto alienatio bonorum immobilium pupillorum, & adultorum suorum.

¶ Possunt tamen illi super huiusmodi bonis actiones exercere, & ab alijs propositis excipere. ibidem.

38 Alienationis bonorum immobilium minorum prohibitio, tutoribus, & curatoribus facta, non intercedente iudicis decreto, ad ea dumtaxat bona pertinet, quae sunt in patrimonio, ac domino ipsorum minorum, & quare?

39 Sub ea prohibitione minime comprehenduntur bona ad pupillos ex hereditate ipso delata spectantia, intra tempus eis ad deliberandam concessum, & quare?

40 Hereditas postquam adita est, non amplius proprie dicitur hereditas, sed verum, ac proprium patrimonium hereditas.

41 Pratoris edictum de quo in la. it. Prator. 7. ff. de iure delib. quacumque hereditaria bona tam mobilia quam immobilia comprehendit, & non tam profertur pupillis, ad quos hereditas delata est, quam veteribus hereditibus, qui pupillis demum intra deliberandi tempus non aduentibus, defuncto successoribus forent; & quare? cum num. seq.

42 Heredes difficulter à tertijs possessoribus hereditaria bona auocant, & facile ab hereditate iacentes.

43 Pratoris edictum memoratum nedum tutoribus prohibuit voluntariam bonorum hereditarium diminutionem, siue alienationem, sed etiam eis aditum praclusit, per quem ad iudicium deueniretur per actionum exercitum.

¶ Alienatio necessaria in iudicij coningit & articulus remissus explicatur. ibid.

44 Prohibitum cum iure quid est alicui, & id censetur prohibitum, per quod ad illud denegatur.

45 Alienatio prohibita quod dicitur voluntariam tantum, non etiam necessariam prohibuit censeri, procedit in alienare prohibitio certi generis bona certo casu, vel sine certa forma, aliqui tamen habili ad legitimam, ac plenam bonorum administrationem.

46 L. alienationes 13. ff. fam. er. c. i. iuncta l. praeced. expenditur, & explicatur.

47 L. 3. §. item queri potest, & §. idemque erit ff. de reb. eor. expenditur, & explicatur.

48 L. 1. ff. de fundo dotali, expenditur, & explicatur.

49 L. filiusfamil. 124. §. Diui. ff. de legat. 1. l. peto 69. al. 70. §. praedium vers. Quid si liberis ff. de leg. 1. expenditur, & explicatur.

50 Maioratus possessor, & si non possit eius res voluntarie alienare, potest tamen ex causa necessaria, ad satisfaciendum fundatoris debitis ante contractum vel ad quae alias ipse iure tenetur.

51 Lex cum fidei heredis ff. de fideicommiss. libere expenditur, & explicatur.

52 Landemium rei emphyteutica ex alienatione ab emphyteuta facta domino debetur, & quare? & an solvatur ex alienatione necessaria.

53 Ratio quantumcumque generalis, restringenda est ad speciem propositam, vel ei omnino similem, nec vterius porrigenda.

54 L. de eo 12. §. si quis ex vult, ff. ad exhibend. & l. si procurator 3. §. ff. de acq. rer. dom. remissus intelligitur cum Donello.

55 Cap. si diligenti 17. ad fin. de praescript. remissus intelligitur.

56 Alienatio si per legem prohibita sit ex ratione, qua agere militet in exercit. actionum, & hoc sub illius prohibitionem comprehenditur.

57 Argumentum valet de contractibus ad quasi contractus.

¶ Statutum de contractibus loquens, ad quasi contractus extenditur. ibid.

58 Argumentum de contractibus ad iudicia iure validum est.

¶ Auth. Sacramenta puberum, C. si aduer. vendit. disponens, contractus puberum iuramento firmatos immobiliter absque spe restitutionis obseruandos esse agere procedit in actis iudiciali, quibus minor, per se in iudicio comparens non contrahenturum se iuravit. ibidem.

¶ C. 1. §. item Sacramenta, de pace iuram. firm. in vrb. feud. remissus intelligitur. ibid.

59 Extraneus prouide 2. de sent. excom. prohibens Ecclesiasticum decerni interdium pro causa pecuniaria, procedit agere in descendente ex con. D. D. Vela dissert. Iuris Tom. I.

denotatio pecuniaria in iudicio facta, etiam ob delictum.

60 Iudicio quod geritur, quasi contractum inter partes inducit.

61 L. 55. Tau. & l. 2. tit. 3. lib. 5. compil. prohibens uxori contrahere absque mariti licentia, consequenter ei prohibent, ut per se in iudicio compareat absque eadem licentia.

62 Laist. ordinatio lib. 4. tit. 66. in princ. simpliciter prohibens mulieri coniugata absque mariti licentia contrahere, alienationem etiam absque eadem licentia videtur prohibuisse, & eius rei decisio referatur.

63 Uxoris iuramentum in iudicio praestitum, de eo non contrahendo non potest convalidare iudicium in praiudicium mariti, sed in sum tantum, & contraria opiniones conciliantur, remissus.

64 Iuramentum non est seruandum interij praiudicium.

65 Lex vii. C. quando Imperator inter pupil. & & vid. fauorabiliter indultis pupillis, viduis, aliisque miserabilibus personis ut causas suas res. & a via, omnia prioris iudicij instantia ad Regiam curiam euocare possint, siue agant, siue conueniantur.

66 Minores 25. ann. etiam post adultam aetatem, patre carentes, privilegio d. l. vna. e, ut potantur ratio postulat, & nu. 64.

¶ Pupillus proprie quis sit? ibidem.

67 Minores patre orbati, inter miserabiles personas connumerantur, & quare?

68 L. 5. tit. 3. l. 4. tit. 18. & l. 20. tit. 23. p. 3. l. 14. in fin. tit. 2. libr. 3. ordinam. & l. 8. circa fin. tit. 3. lib. 4. nota compil. expenduntur.

¶ Orphanorum vocabulum laius patet, quam pupillorum. ibid.

69 Minores patre orbato gaudere privilegio deferendi causas suas ad Regiam curiam, idque vsu forensi receptissimum esse restantur plures.

70 Contraria sententia procedit in minore patrem habente, eiusque praesidio munito, non alia.

71 Privilegium hoc minoribus coniugatis à Regia pragmatica sublatum non censetur, & quare?

72 Gabr. Alvarez. contrarium secure docens taxatur.

Hactenus late examinauimus casum illum minoris sub cura constituti, matrimonium contrahentis, ex facto agitatum in Hispalensi Senatu ann. 1620. & quae circa eius materiam ex professo elaboratam occurrerunt dubia. Ceterum postea duobus circiter annis postquam in casu illo Senatus definitio prodit, nempe anno 1623. Regia emanauit sanctio, varijs capitibus constans, quae ad Regni reformationem necessaria visa fuere, in quorum vno, ordine 19. à nobis hoc loci consequenter explanando, ut hominum propagationi, statulque matrimonialis, ex quo illa consequitur, foelicitati, ac frequentia iuaretur inter alia statutum est, ut siquis ante 18. annum matrimonium contraxerit, propria, & uxoris, etiam minoris, bona ab anno 18. administrare possit, absque villa veniam etatis impetrandi necessitate, ut constat ex d. cap. 9. in princ. ibi. Item porque en todo se aynda a la multiplicacion, como cosa tan importante a la felicidad, y frecuencia del estado del matrimonio, por donde se consigue, iuncto vers. T si se casare, his verbis, T si se casare antes de diez y ocho años, pueda administrar entrado en los diez y ocho su hacienda, y la de su muger, si fuere menor, sin tener necesidad de venia.

Quorum quidem verborum interpretatio ex his 2. quaè dissertat. 2. ad primi argum. solutionem diximus.

